

לאדם בן-חנוך.

אדם, איש יקר לי מאד - איש חינוך משחר ילדותי.

הקשבתי לכל הסופדים הרבים מול קברך הפתוח. הסכמתי, שמחתי לשמוע כל-כך הרבה דברים יפים עליך. חבל שרק עכשיו, גם אני מרגיש בצורך לומר (חלק קטן) מכל מה שראוי היה להיאמר בפניך.

התוודעתי אליך בצעירותי, כאשר לקחת על עצמך משימה בלתי אפשרית: להיות מורה ומחנך בעת ובעונה אחת לשתי קבוצות הילדים הראשונות של כפר הנשיא ("אריה" ו"צבי")!

חלפו להן כמעט שישים שנה ואני נושא איתי זיכרונות אינספור – כאילו היה זה אתמול שלשום.

בשנת 1954, בצריך (שלימים נקרא "הצריך של רג'י") עמדנו (קבוצת צבי) לסיים את לימודינו בכיתה ב' עם נירה (מעמיעד) ולא נמצא לנו מורה לשנה הבאה.

ב"בית הספר הישן" כבר למדו אצל אדם ילדי קבוצת אריה. הוחלט שאנחנו - שני שנתונים אחריהם, נחלוק איתם את המורה / מחנך וכך היה: פעם - הם בלעדנו, פעם - אנחנו בלעדיהם ולעיתים – שיעורים משותפים. הפכנו להיות הצמד: "אריה-צבי".

אדם היה "חזות הכול" (ואני בטוח שלא רק עבורי): דמות אבהית מלטפת, מקור "הידע", הסמכות המפקחת, "בעל החלומות", "מצית הדמיון", מעורר האהבה לספורט (כדורגל – בעיקר), מטיף לשיתוף פעולה, לשוויון, לרעות, לאהבת הזולת, כבוד הדדי ולצדקת האידיאל הקיבוצי.

השנים הללו היו קשות מאד – עבורנו, עוד יותר עבור בני קבוצת אריה (שנאלצו לקבל בני-משק קטנים מהם בהרבה) אך קשה במיוחד ובעיקר – לאדם עצמו:

הוא נאלץ - כמעט ללא סיוע - להתמודד עם חבורת "פושעים צעירים" שהטילה חיתתה על כל בני הקיבוץ, רק משום שהיו "בני משק"; ראיתי אותו פעמים אינספור בולם עצמו מלהכות כמה מן הילדים הללו... הוא עשה כמיטב יכולתו להסביר, להרגיע – בקול שקט, לפשר בין הניצים ובאותה הלהיטות ממש – גם "לתקוע" ידע בחשבון, עברית, גיאוגרפיה, וכו', בראשים ה"קשים" של כולנו.

היו כאלה שחשבו שהוא "חלש-אופי" וכי אינו מגיב "ביד חזקה ובזרוע נטויה" כפי שהתבקש מהמצב. אני בטוח שכבר בימים הקשים הללו, הוא הבין היטב

שבעיות לא תיפתרנה בכוח הזרוע, אלא בכוח השכנוע, ההדרכה, הדוגמה האישית. "היד המכה היא בית הגידול של חיידק האלימות!"

לימים הגיע מאוסטרליה פיקסי: מורה חדש עבור קבוצת הצבי ואיתו גם צעירה ודינמית בשם אילזה. נשארנו צמודים לקבוצת אריה אבל כבר לא למדנו תחת שרביטו של אדם. הוא פגש בי פעמים רבות ותמיד התעניין בנו ועקב אחר התקדמותנו.

עשרים וחמש שנים מאוחר יותר נפגשתי עם אדם: אני כמורה והוא כיועץ הפדגוגי ב"עמק החולה". ניהלנו שיחות רבות בנושאי חינוך - מן הסתם, אבל גם בנושאים אחרים. נדהמתי לגלות שתובנות רבות שאפיינו את אדם כשהיה המורה שלי, מובילות אותי עם תלמידיי. הסתבר לי שיש דברים שנשתלים בך בלי שתחוש בהם.

אדם, איש יקר - נעמת לי מאד. היינו נפגשים "על מדרכות הקיבוץ ועל "כביש המערכת". יחסר לי חוש ההומור המיוחד שלך ("אני בסדר גמור, קצת בסדר והרבה גמור..." או: "אורי, אל תשכח לנשום"!!). תראה מה קרה לך כששכחת לרגע את ההומור שלך ...

אשמור על מורשתך עם הרבה כבוד והערכה.

אורי גולן – תלמיד חבר ומעריץ.

